

Záverečná karta projektu

Názov projektu

Evidenčné číslo projektu

APVV-0562-11**Právne argumenty a právne princípy ako pramene práva**Zodpovedný riešiteľ **doc. JUDr. Radoslav Procházka, PhD.**

Príjemca

**Trnavská univerzita v Trnave, Právnická fakulta, Hornopotočná 23,
918 43 Trnava****Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený**

1. Trnavská univerzita v Trnave, Právnická fakulta, Hornopotočná 23, 918 43 Trnava
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. KÁČER, M.: Prečo zotrvať pri rozhodnutom: Teória záväznosti precedentu. Praha: Leges, 2013.
2. KÁČER, M.: Na okraji krajnej núdze: O prepisovaní zákonov počas ich aplikácie. (Publikácia prijatá do tlače vo vydavateľstve Leges s vročením 2015.)
3. Korpáš, E.: Výkrik konštitučnej demokracie. (Publikácia prijatá do tlače vo vydavateľstve Leges s vročením 2015.)
4. KLEŇOVÁ, V.: Favor testamenti a ne/určitosť prejavu vôle. In. Právnik, 152, 2013, č. 7, s. 664 – 676.

5. LACLAVÍKOVÁ, M.: Organizačná a argumentačná platforma procesu unifikácie občianskeho (civilného) práva v medzivojnovom Československu a Poľsku. (Publikácia prijatá do tlače v recenzovanom časopise Z Dziejów Prawa – ISSN 1898-6986.)

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu sú uplatniteľné vo výučbe práva, v právnej teórii ako i praxi. Vo výučbe práva sú nápomocné pri nadobúdaní argumentačných zručností potrebných pre výkon právnických povolaní, niektoré z výstupov sa dajú použiť ako učebné pomôcky pri riešení praktických prípadov na seminároch. V oblasti právnej teórie predstavujú výsledky projektu dôležitý príspevok do diskusie o právnej argumentácii, o právnych princípoch a o narastajúcom význame judikatúry súdov. V oblasti právnej vedy vo všeobecnosti sa dajú výsledky projektu uplatniť v rámci metodológie právnych vied. Pre právnu prax slúžia výsledky projektu ako spätná väzba, ktorá je dôležitá na to, aby si právnici, osobitne sudcovia, dokázali overiť, resp. skorigovať svoje argumentačné postupy.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Riešiteľský kolektív za celú dobu riešenia vyprodukoval 22 výstupov publikovaných v recenzovaných vedeckých časopisoch, 16 výstupov publikovaných v recenzovaných zborníkoch a 4 monografie. Čo do kvantity kolektív podstatne prekročil svoj pôvodný publikačný plán. Čo do obsahu a v nadväznosti na stanovené vedecké ciele riešiteľský kolektív prišiel k nasledujúcim záverom:

- a) Epistemologické predpoklady právnej argumentácie (cieľ 1.1) sú výsledkom interakcie medzi základnými požiadavkami racionality (najmä princíp nerozpornosti) a konvenčnými postupmi usudzovania.
- b) Právne princípy (cieľ 1.2) sú osobitným variantom "argumentu z povahy veci"; dajú sa konštruovať aj deduktívne, aj induktívne. V prvom prípade je ich správnosť funkciou súladu s textom zákona, v druhom prípade je ich správnosť funkciou súladu s banálnymi morálnymi úsudkami (cieľ 1.4).
- c) Vhodná generická klasifikácia argumentov v zásade vychádza z ustálenej doktríny, komplexná generická klasifikácia princípov je pre právnu prax málo inštruktívna, pretože princípy sú v oveľa väčšej miere citlivé na konkrétny kontext ich použitia (cieľ 1.3).
- d) V rámci skúmania prípadov právnej praxe (súbor cieľov 2.) kolektív prišiel k záveru, že chyby v právnej argumentácii sa vyskytujú, pretože i) argumentácia právnikov je záujmovovo orientovaná (ich cieľom nie je pravda či správnosť osebe ale obhajoba záujmu), a ii) narastajúci objem súdnych spisov zvyšuje u sudcov chybovosť v ich úsudkoch. Kolektív ako doktrinálny prostriedok korekcie navrhuje metódu refektívneho ekvilibria.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku
(max. 20 riadkov)

During the research period the research team produced 22 outcomes published in reviewed scientific journals, 16 outcomes published in reviewed yearbooks and 4 monographs. As to the quantity the team significantly exceeded its own editorial plan. As to the content and with reference to aims set up by the research plan the team came to the following conclusions:

- a) Epistemological presuppositions of legal argumentation (aim 1.1) are outcome of interaction between basic requirements of rationality (mainly the principle of coherence) and conventional techniques of inference.
- b) Legal principles (aim 1.2) are specific variant of the “argument from the nature of things”; they can be construed both deductively and inductively. In the former case the correctness of a principle is a function of its conformity with the text of a law, in the latter case the correctness of a principle is a function of its conformity with a line of banal moral inferences (aim 1.4).
- c) Appropriate generic classification of legal arguments essentially flows from the settled outcomes of jurisprudence. Complex generic classification of legal principles is not instructive for legal practice, since legal principles are much more context sensitive (aim 1.3).
- d) When exploring case law (set of aims 2.) the team came to the conclusion that fallacies in legal argumentation occur because i) argumentation of lawyers is essentially oriented towards private interests (their aim is not to reach the truth or the rightness in itself but to defend a private interest) and ii) the volume of courts’ dossiers is getting bigger and bigger and that puts judges under time pressure what makes their argumentation more fallacious. As a doctrinal means of correction the research team suggests the method of reflective equilibrium.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

doc. JUDr. Radoslav Procházka, PhD.

V Trnave dňa

Štatutárny zástupca príjemcu

prof. doc. JUDr. Marek Šmid, PhD.

V Trnave dňa

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu